

Kolmannen sektorin rooli osatyökykyisten työttömien kuntoutuksessa

Jussi Suojasalmi
Toimitusjohtaja Sovatek-säätiö

Toiminta-ajatus

- Sovatek-säätiö on psykososiaalisen kuntoutuksen asiantuntija- ja yhteistoimintaorganisaatio, joka keskittyy erilaisten riippuvuus- ja mielenterveysongelmien ehkäisyyn ja hoitoon, työ- ja toimintakyvyn vahvistamiseen sekä työllistymisen edistämiseen.
- Säätiön toimintamuodot ja palvelut perustuvat erilaisiin psykososiaalisen kuntoutuksen, päihde- ja mielenterveystyön, työvalmennuksen sekä ammatillisen kuntoutuksen menetelmiin ja sisältöihin.
- Säätiö on hanke-, vertais- ja kohtaamispaikkatoiminnan asiantuntija
- Kokemusasiantuntijuus toteutuu kaikilla säätiön toimialoilla

Osatyökykyisten työttömien kuntoutus ja heikossa toimintakyvyssä olevien osallisuuden vahvistaminen

- Järjestöt ovat perinteisesti tuottaneet kuntouttavan työtoiminnan palveluita ja tarjonneet osallisuutta vahvistavaa- ja vertaistoimintaa heikossa asemassa ja toimintakyvyssä oleville henkilöille.
- Kuntouttavan työtoiminnan tuloksellisuus avoimille markkinoille työllistymisen näkökulmasta ei kuitenkaan ole kovin hyvä.
- Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden toimintakyky ja osaaminen on hyvin heikko. Usealla on monia eri tasoisia mielenterveys- ja päihdehäiriöitä.
- Järjestöjen vahvuudet ja tuloksellisuus korostuvatkin enemmän osallisuutta ja toimintakykyä vahvistavan toiminnan toteutuksessa
- Kuntouttavan työtoiminnan rinnalla tuleekin tarjota samanaikaista kuntoutusta ja muita toimintakykyä vahvistavia toimintoja

Järjestöt palveluntuottajina ja osallisuuden vahvistajina

- Osa osatyökykyisten työttömien kanssa toimivista järjestöistä tarjoavat sekä vertaistoimintaa että palveluja
 - Vertaistoimintaa rahoitetaan pääsääntöisesti STEA ja muilla avustuksilla
 - Kuntouttavan työtoiminnan palveluja tuotetaan julkisten palvelujen hankintojen kautta
 - Yhtiöt eivät voi nykyisin mukaan tuottaa kuntouttavaa työtoimintaa
 - Osa järjestöistä tuottaa myös Kelan ammatillisen kuntoutuksen palveluja

Muita järjestöjen tuottamia kuntoutuksellisia palveluja

- Nuorten työpajatoimintaa
 - Alle 29 vuotiaille nuorille, jotka eivät ole muiden palvelujen piirissä
 - OKM:n rahoittama Avien kautta saatua valtionavustusta
- Sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa
 - Kuntouttavaa ja toimintakykyä kartoittavaa palvelua, joka on tarkoitettu niille sosiaali- ja terveystieteiden asiakkaille, jotka ovat työelämän ulkopuolella ja olleet usein pitkään pois työelämästä tai muusta aktiivisesta toiminnasta.

Sovatek-säätiön toiminta osatyökykyisten kuntoutuksessa

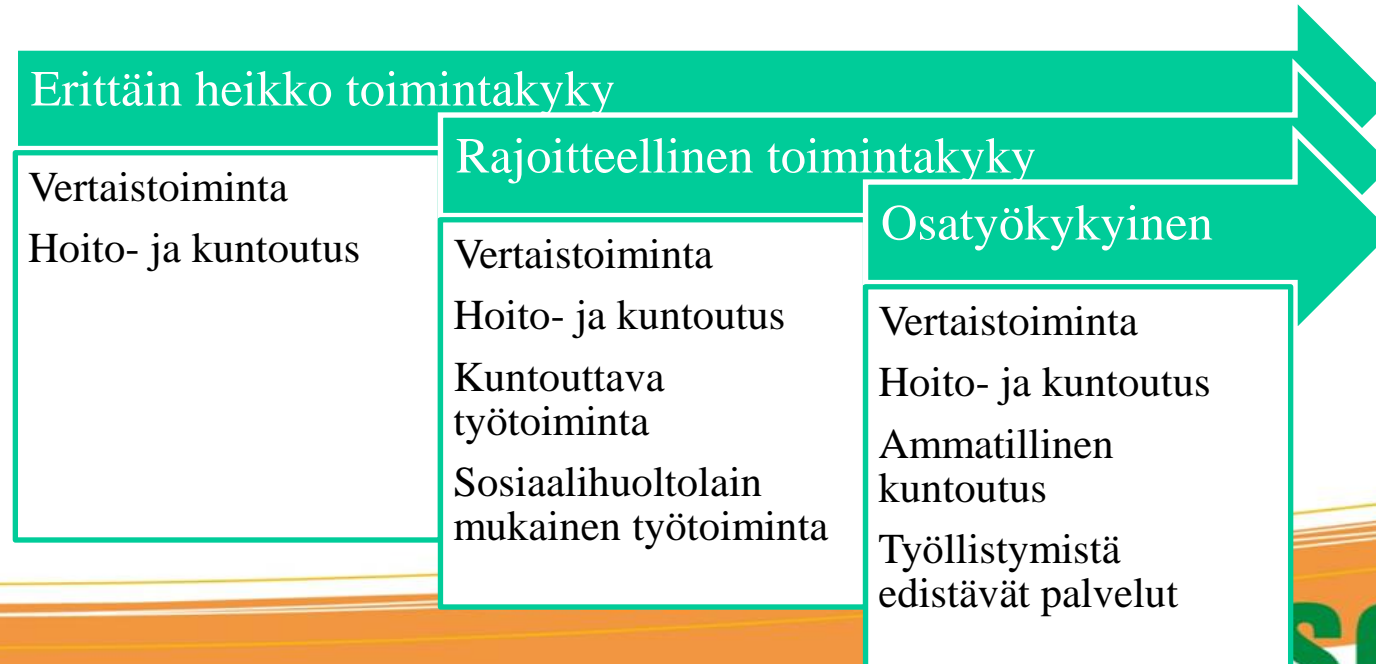
- Sovatek-säätiö on erikoistunut heikommassa asemassa olevien, psykososiaaliseen ja ammatilliseen kuntoutukseen, koulutuksen ja työllistymisen edistämiseen sekä vertaistoimintaan.
- Sovatek-säätiön työvalmennuksessa on asiakkaita, joiden on vaikea työllistyä tai hakeutua koulutukseen.
- Sovatek on yhdistänyt vertaistoimintaa ja palveluja kohderyhmilleen. Asiakas voi siten olla samanaikaisesti tai peräjälkeen erilaisissa toiminnoissa ja palveluissa, jotka tukevat hänen kuntoutumista sekä etenemistä omilla tavoitteissaan.

Palvelujen ja vertaistoiminnan avulla tuloksia

- Erityisesti kaikkein heikommassa toimintakyvyssä olevien asiakkaiden osalla on ammatillisesti ohjatun vertaistoiminnan ja muun samanaikaisen kuntoutuksen tarjoaminen tuloksellista
 - 80 % vertaistoimintakeskusten asiakkaista kokee toiminnan vahvistaneen kuntoutumista ja
 - 78 % kokee, että toiminta on vahvistanut voimavaroja

Erillisten palvelujen ja vertaistuen prosessi

- Erialaisten palvelujen prosessin omainen eteneminen antaa lisää aikaa kuntoutumiselle ja parantaa työllistymisedellytyksiä

Työllistymisen ja kuntoutumisen haasteet

- Pitkäaikaistyöttömyys, heikko toimintakyky sekä mielenterveys- ja päihdehäiriöt
- Toisistaan irralliset palvelut ja erilaiset hoidon, kuntoutuksen ja palveluntarpeen arvioinnin kriteerit
- Palvelujen yhteensovittamisen haasteet
- Yksittäinen palvelu / toiminta ei usein riitä
- Kannustinloukut
- Palveluntarpeet jatkuvat pitkää ja muuttuvat toimintakyvyn parantuessa, mutta järjestelmä ei kykene niihin vastaamaan oikeanaikaisesti / tarpeen mukaan

Kiitos

www.sovatek.fi